

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 3 października 2025 r.

Poz. 5589

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR IFIII.4131.1.88.2025 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 25 września 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153; zwanej dalej: *usg*)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XVI/162/25 Rady Gminy Wręczyca Wielka z dnia 26 sierpnia 2025 r. *w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Wręczyca Wielka* (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 2025 r. poz. 4948).

Uzasadnienie

W myśl art. 85 i 86 *usg*, wojewoda sprawuje nadzór nad działalnością gminną na podstawie kryterium zgodności z prawem. Zgodnie z art. 91 wskazanej ustawy uchwała gminy, która jest sprzeczna z prawem jest nieważna. O nieważności uchwały w całości lub w części orzeka organ nadzoru w drodze rozstrzygnięcia nadzorczego.

W dniu 26 sierpnia 2025 r. Rada Gminy Wręczyca Wielka podjęła uchwałę Nr XVI/162/25 *w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Wręczyca Wielka*.

Stosownie do przepisu art. 90 ust. 1 *usg*, organ nadzoru w dniu 26 sierpnia 2025 r. otrzymał uchwałę Nr XVI/162/25 celem zbadania zgodności tej uchwały z prawem.

W dniu 22 września 2025 r. organ nadzoru wszczął postępowanie nadzorcze oraz poinformował Gminę o możliwości złożenia wyjaśnień. Pismem z dnia 23 września 2025 r. (znak: SZ.062.1.2025) Wójt Gminy Wręczyca Wielka złożył wyjaśnienia w zakresie zarzutów wskazanych w zawiadomieniu o wszczęciu postępowania nadzorczego.

W trakcie prowadzonego postępowania nadzorczego, organ nadzoru stwierdził, że została ona podjęta z istotnym naruszeniem przepisów prawa, w zakresie art. 6 ust. 5 ustawy z dnia 9 października 2015 r. *o rewitalizacji* (Dz. U. z 2024 r. poz. 278; zwanej dalej: *uor*), poprzez wyznaczenie terminu na składanie uwag krótszego niż 35 dni.

Zgodnie z art. 6 ust. 5 *uor*: termin wyznaczony na składanie uwag nie może być krótszy niż 35 dni, licząc od dnia rozpoczęcia konsultacji społecznych. Natomiast w ogłoszeniu z dnia 31 lipca 2025 r. napisano: *Wójt Gminy Wręczyca Wielka zaprasza do udziału w konsultacjach społecznych dotyczących wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Wręczyca Wielka* (dostępnym na stronie internetowej Urzędu Gminy Wręczyca Wielka pod linkiem: https://www.wręczyca-wielka.pl/aktualnosc-954-konsultacje-spoeczne_uchwały_w_sprawie.html) wskazując równocześnie, że nie będą rozpatrywane uwagi *z datą wpływu przed 1 sierpnia 2025 r. oraz po 22 sierpnia 2025 r.*, tj. wskazano termin krótszy niż wymagane 35 dni.

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania nadzorczego Wójt Gminy Wręczyca Wielka w piśmie z dnia 23 września 2025 r. wskazał, że *uchwała o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Wręczyca Wielka została podjęta po przeprowadzeniu konsultacji od dnia 1 sierpnia 2025 r. do dnia 22 sierpnia 2025 r., tj. w terminie krótszym niż 35 dni, gdyż zdaniem tutejszego organu zgodnie*

z art. 6 ust. 5 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278) termin ten dotyczy uchwalenia Gminnego Programu Rewitalizacji, a nie Uchwały o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Dodał również, że konsultacje zostały przeprowadzone w trybie określonym w Uchwale Nr XIX/221/12 Rady Gminy Wręczyca Wielka z dnia 30 listopada 2012 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzenia konsultacji z mieszkańcami Gminy Wręczyca Wielka.

Wojewoda Śląski nie może zgodzić się z interpretacją art. 6 ust. 5 uor przedstawioną przez Wójta Gminy Wręczyca Wielka, ponieważ ani w tym przepisie, ani w żadnym innym przepisie ustawy o rewitalizacji nie ma przepisu wyłączającego stosowanie zasad konsultacji społecznych, uregulowanych w art. 6 uor, w przypadkach wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

W art. 11 ust. 3 uor ustawodawca wyraźnie wskazuje, że przed złożeniem wniosku o wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, wójt, burmistrz, prezydent miasta przeprowadza konsultacje społeczne projektu uchwały oraz wprowadza do niego zmiany wynikające z przeprowadzonych konsultacji. Konsultacje społeczne zostały szczegółowo uregulowane w art. 6 uor, który odnosi się do każdego etapu procesu rewitalizacji, co wynika z zakresu partycypacji społecznej określonego przez art. 5 ust. 1 uor – partycypacja społeczna obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji. Nie może budzić jakichkolwiek wątpliwości, iż wolą ustawodawcy wyrażoną w ustawie o rewitalizacji, jednym z kluczowych elementów procesu rewitalizacji jest włączenie możliwie największego grona interesariuszy w planowany proces rewitalizacji, którego pierwszym etapem jest wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Istota procesu rewitalizacji tkwi w celu jakiemu służy *ustawa o rewitalizacji*, szczególnie w kontekście powinności organów posiadających władztwo w przedmiocie określania zasad, trybu przygotowania, prowadzenia, jak i ostatecznie oceny rewitalizacji. W tym miejscu należy podkreślić, że czynnik ludzki – partycypacji społecznych, przejawiający się w aktywnym udziale interesariuszy (zdefiniowanych w art. 2 ust. 2 uor), przede wszystkim poprzez uczestnictwo w konsultacjach społecznych, stanowi element nierozzerwalny w procesie stanowienia prawa. A w świetle art. 13 uor uchwała w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji stanowi akt prawa miejscowego. Wspomniane przygotowanie, prowadzenie i ocena rewitalizacji polegają w szczególności na:

- 1) poznaniu potrzeb i oczekiwań interesariuszy oraz dążeniu do spójności planowanych działań z tymi potrzebami i oczekiwaniami;
- 2) prowadzeniu, skierowanych do interesariuszy, działań edukacyjnych i informacyjnych o procesie rewitalizacji, w tym o istocie, celach, zasadach prowadzenia rewitalizacji, wynikających z ustawy, oraz o przebiegu tego procesu;
- 3) inicjowaniu, umożliwianiu i wspieraniu działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami oraz ich integracji wokół rewitalizacji;
- 4) zapewnieniu udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących rewitalizacji, w szczególności gminnego programu rewitalizacji;
- 5) wspieraniu inicjatyw zmierzających do zwiększania udziału interesariuszy w przygotowaniu i realizacji gminnego programu rewitalizacji;
- 6) zapewnieniu w czasie przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji możliwości wypowiedzenia się przez interesariuszy (art. 5 ust. 2 uor).

W toku przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji dąży się, aby działania określone powyżej, skutkowały możliwością wypowiedzenia się przez wszystkich interesariuszy (art. 5 ust. 3 uor). Z tego powodu niezwykle istotny element procesu rewitalizacji stanowią konsultacje społeczne.

Konsultacje społeczne stanowią warunek konieczny dla prawidłowego procedowania, przez organ uchwałodawczy gminy, między innymi uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, a zasady i terminy ich prowadzenia określa art. 6 ustawy.

Konsultacje społeczne prowadzi wójt, burmistrz albo prezydent miasta (art. 6 ust. 1 uor). O rozpoczęciu konsultacji społecznych, o sposobach, miejscach i terminach ich prowadzenia wójt ogłasza nie później niż w dniu rozpoczęcia konsultacji społecznych w sposób zapewniający udział w nich możliwie szerokiego grona interesariuszy, co najmniej przez publikację w prasie, wywieszenie w widocznym miejscu na terenie objętym dokumentem poddanym konsultacjom oraz w siedzibie obsługującego go urzędu, przez udostępnienie

informacji na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na swojej stronie internetowej, jeżeli taką posiada oraz w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości (art. 6 ust. 2 *uor*). Formami konsultacji społecznych są:

- 1) zbieranie uwag w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej,
- 2) spotkania, debaty, warsztaty, spacer studyjny, ankiety, wywiady, wykorzystanie grup przedstawicielskich lub zbieranie uwag ustnych (art. 6 ust. 3 *uor*).

Zbieranie uwag jest najważniejszą i jedyną obowiązkową formą konsultacji. Termin wyznaczony na składanie uwag nie może być krótszy niż 35 dni, licząc od dnia rozpoczęcia konsultacji społecznych. Niezwłocznie po zakończeniu konsultacji społecznych opracowuje się raport podsumowujący ich przebieg, zawierający w szczególności wykaz zgłoszonych uwag wraz z propozycją ich rozpatrzenia i uzasadnieniem oraz protokoły z przeprowadzonych w ramach konsultacji czynności (art. 6 ust. 7 *uor*).

Zgodnie z raportem podsumowującym przebieg konsultacji społecznych z dnia 29 września 2025 r. w Gminie Wręczyca Wielka, konsultacje prowadzone były w wyznaczonym w ogłoszeniu terminie od 1 sierpnia 2025 r. do 22 sierpnia 2025 r. Wskazano: *Podczas trwania konsultacji projektu dokumentu Diagnozy nie wpłynęły żadne formularze uwag. Spotkanie konsultacyjne, na którym zaprezentowano Diagnozę na cele opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Wręczyca Wielka z projektem uchwały odbyły się 7 sierpnia 2025 r. (środa) o godz. 12.00 w Sali Sesyjnej Urzędu Gminy Wręczyca Wielka (...). W trakcie spotkania również nie zgłoszono żadnych uwag merytorycznych do konsultowanej wersji dokumentu.* Należy tu zauważyć, że wyznaczona godzina 12.00, na przeprowadzenie spotkania konsultacyjnego, również może być wyrazem braku chęci ze strony Gminy na aktywne włączenie interesariuszy w proces rewitalizacji.

Po wyznaczeniu obszaru rewitalizacji konsultacje społeczne prowadzi się na tym obszarze lub, jeżeli nie jest to możliwe, w jego najbliższym sąsiedztwie (art. 6 ust. 10 *uor*).

Z uwagi na istotę i znaczenie zbierania uwag, jako podstawowego sposobu uzyskania od interesariuszy opinii, stanowisk, propozycji, których skutki proponowanych przez gminę działań w pewien sposób dotkną, bezpośrednio lub pośrednio niedopuszczalne jest skrócenie ustawowego 35-dniowego terminu na ich składanie. To zaprzeczenie samej istocie *ustawy o rewitalizacji*. Ze strony Gminy to brak chęci *poznania potrzeb i oczekiwań interesariuszy*, co przekłada się na kolejne etapy procesu rewitalizacji (opracowanie gminnego programu rewitalizacji) – na brak dążenia do spójności planowanych działań z tymi potrzebami i oczekiwaniami.

Skracając termin na składanie uwag, Gmina ograniczyła możliwości wypowiedzenia się interesariuszom, zwłaszcza co do wyznaczenia obszaru rewitalizacji, a w związku z tym powstaje wątpliwość czy obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji zostały wyznaczone zgodnie z oczekiwaniami interesariuszy.

Podsumowując należy zaznaczyć, że przepisy art. 91 ust. 1 *usg* jednoznacznie wskazują, iż uchwała sprzeczna z prawem jest nieważna, a o nieważności uchwały, w całości lub w części, orzeka organ nadzoru. O zakresie rozstrzygnięcia decyduje natomiast fakt, czy stwierdzone naruszenie prawa będzie miało wpływ na całą uchwałę, czy będzie dotyczyło jedynie pojedynczych przepisów niezgodnych z aktami prawa hierarchicznie wyższymi, które to jednak naruszenia nie będą rzutować na całą uchwałę.

Biorąc powyższe pod uwagę należy uznać, że uchwała Rady Gminy Wręczyca Wielka Nr XVI/162/25 z dnia 26 sierpnia 2025 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Wręczyca Wielka, narusza wymienione w niniejszym rozstrzygnięciu nadzorczym przepisy, których naruszenie ma istotny wpływ na całą uchwałę, w związku z czym wydanie niniejszego rozstrzygnięcia stało się konieczne i uzasadnione, a zatem należało orzec, jak w sentencji.

Stosownie do przepisu art. 92 ust. 1 *usg* stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa z dniem doręczenia Radzie Gminy Wręczyca Wielka rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie przysługuje prawo złożenia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach. Skargę wnosi się za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni od jego doręczenia Radzie Gminy Wręczyca Wielka.

z up. Wojewody Śląskiego
Dyrektor Wydziału Infrastruktury

Bożena Goldamer-Kapala

Pouczenie o możliwości wniesienia skargi w formie elektronicznej

1. Skargę na rozstrzygnięcie nadzorcze można wnieść w formie elektronicznej lub papierowej.
2. Skarga przekazana w formie dokumentu elektronicznego powinna zawierać wszystkie wymogi pisma sporządzonego w postaci papierowej.
3. Skarga wnoszona w formie dokumentu elektronicznego, powinna ponadto zawierać adres elektroniczny oraz zostać podpisana przez stronę lub pełnomocnika kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.
4. Jeżeli skarga nie zawiera adresu elektronicznego przyjmuje się, że właściwym jest adres elektroniczny, z którego nadano pismo wniesione w formie dokumentu elektronicznego.
5. Do skargi wniesionej w formie dokumentu elektronicznego nie dołącza się jej odpisów.
6. Do skargi należy dołączyć pełnomocnictwo z podpisem mocodawcy lub wierzytelny odpis pełnomocnictwa.